

ÕPPIMINE JA TÖÖTAMINE EUROOPA LIIDUS

ISIKUL VÕIB OLLA RAVIKINDLUSTUS AINULT ÜHES EUROOPA LIIDU LIIKMESRIIGIS, MAJANDUSPIIRKONNARIIGIS VÕI ŠVEITSIS (EDASPIDI EL LIIKMESRIIGIS).

ÕPILASE RAVIKINDLUSTUSEST

Selleks, et välismaale õppima asudes jätkuks Eestis ravikindlustus, tuleb Eesti haigekassale esitada välisriigis õppimist tõendav dokument. Selle saab õpilane oma õppeasutusest ning seal peavad olema järgmised andmed:

- 1) õppeasutuse kontaktid (nimi, aadress);
- 2) õppija andmed (ees- ja perekonnanimi, isikukood);
- 3) õppeperioodi kestus;
- 4) õppeasutuse esindaja ees- ja perekonnanimi, sidevahendite andmed ning allkiri.

Koolitõendi saab haigekassasse edastada kas posti või e-posti teel. Samuti saab sellega tulla haigekassa klienditeenindusbüroosse.

NB! Ravikindlustus vormistatakse esitatud dokumendi alusel maksimaalselt 12 kuuks. Seega tuleb tõend õppimise kohta haigekassasse toimetada igal õppeaastal.

TÖÖTAJA RAVIKINDLUSTUSEST LÄHETATUD TÖÖTAJA

Töötaja lähetatakse ajutiselt piiratud ajaks (kuni 24 kuud) mõnda teise EL liikmesriiki tööle. Tema tööandja on Eestis ning sotsiaalmaks tasutakse tema eest samuti siia. Lähetatu tööandja peab pöörduma sotsiaalkindlustusametisse vormikohase tõendi E101 või A1 saamiseks (lisainfo www.ensib.ee). Kui lähetus kestab üle aasta, siis edastab sotsiaalkindlustusamet haigekassale andmed lähetuse kohta tõendil E101 või A1 ning haigekassa väljastab vormi E106 või S1, mis saadetakse Eestis asuva tööandja aadressile.

Tööandja edastab vormi lähetatud isikule kes peab vormi E106 või S1 registreerima lähetusriigi haigekassas. Vormi alusel tekib õigus saada igasugust arstiabi võrdsetel lähetusriigi (elukohariigi) kindlustatutega. Kui välisriiki asuvad elama ka pereliikmed, tuleb vormi registreerimisel neist teada anda ning nad saavad samuti lähetusriigis kindlustuse. Ravikulud hüvitab lähetusriigile Eesti haigekassa.

Kui lähetus kestab alla ühe kalendriaasta, siis vormi E106 või S1 ei väljastata ning isik saab vajaminevat arstiabi Euroopa ravikindlustuskaardi alusel.

Töövõimetushüvitisi maksab lähetatule Eesti haigekassa vastavalt siinsele seadusandlusele.

TÖÖTAMINE MITMES EL LIIKMESRIIGIS KORRAGA

Kahes või enamas EL liikmesriigis töötamise puhul peab isik taotlema elukohariigi pädevalt sotsiaalkindlustusametilt tõendit E101 või A1 ehk kindlustajariigi määramist. Samas kui isik töötab ühe tööandja heaks mitmes riigis (näiteks rahvusvaheline transport) ja tööandja registreeritud asukoht või tegevuskoht on samas riigis, kus on töötaja elukoht, võib taotluse esitada töötaja nimel tööandja.

Vorm E101 või A1 kinnitab, et töötaja või FIE suhtes ei kohaldata ühegi teise tema tööga seotud riigi sotsiaalkindlustusalaseid õigusakte – teisisõnu: ei ole ka kohustust maksta sotsiaalkindlustusmaksid teistes riikides, vaid kõik tööandjad täidavad kõiki oma töötajate suhtes kohaldatavate õigusaktidega kehtestatud kohustusi, eelkõige

ge tasuta sotsiaalkindlustusmaksid isiku kindlustajariigis. Töövõimetushüvitist maksab isikule ainult kindlustajariigi haigekassa vastava riigi seadusandluse kohaselt.

Kui riigis, kus isik ei ole kindlustatud, toimub tööõnnetus, tuleb tööandjal see kindlasti registreerida töötaja kindlustajariigis.

ELAMINE ÜHES, TÖÖTAMINE TEISES RIIGIS

Kui isik elab ühes riigis, aga töötab teises, saab ta ravikindlustuse riigist, kuhu laekub tema sotsiaalmaks – s.t. kindlustajariigiks on tööandja riik. Tavaliselt tekib vajadus arstiabi järele aga just elukohariigis. Sellisel juhul tuleb pöörduda töökohariigi pädevasse asutusse ning uurida, kas töökohariik on nõus väljastama inimesele vormi E 106 või S1, mis pärast registreerimist elukohariigis annab õiguse käia arsti juures võrdsetel tingimustel elukohariigi kindlustatutega.

Töövõimetushüvitist maksab aga jällegi kindlustajariik oma seadusandluse kohaselt.

EUROOPA RAVIKINDLUSTUSKAARDIST

Reisides Euroopa Liidus, on tähtis, et kindlustatul on kaasas Euroopa ravikindlustuskaart või selle asendussertifikaat. Kaardi esitamisel on kindlustatul õigus selle alusel saada vajaminevat arstiabi. Endal tuleb maksta omavastutustasud (visiiditasu, voodipäevatasu jne). Kui arstiabi saamise ajal ei ole kindlustatul kaasas Euroopa ravikindlustuskaarti või selle asendussertifikaati, siis on raviarstusel õigus isikule esitada arve kõikide osutatud tervishoiuteenuste eest.

Samuti tuleb Euroopa ravikindlustuskaart kaasa võtta neil, kes asuvad õppima teise Euroopa Liidu liikmesriiki. Asudes õppima väljapoole Euroopa Liitu, tuleb arstiabi saamiseks sõlmida reisi- või tervisekindlustuse pakett, kuna Euroopa ravikindlustuskaart kehtib vaid Euroopa Liidu liikmesriikides.

EUROOPA RAVIKINDLUSTUSKAARDI TAOTLEMINE

Euroopa ravikindlustuskaarti ja selle asendussertifikaati saab taotleda ainult kehtiva kindlustuse korral.

Kaardi taotlemise võimalused:

- riigiportaali www.eesti.ee kaudu,
- tuua taotlus ise klienditeenindusbüroosse,

- saata taotlus haigekassasse postiga,
- saata taotlus haigekassasse digitaalselt allkirjastatuna e-postiga.

Kaardi saab kätte kas haigekassa klienditeenindusbüroost või tellida see endale kodusel postiaadressil.

VEEL EUROOPA RAVIKINDLUSTUSKAARDIST

- Euroopa ravikindlustuskaarti saab taotleda vähemalt 15-aastane kindlustatu, kellel on pass või ID-kaart. Lapsele saab kaarti taotleda kuni 19-nda eluaastani ka lapsevanem või esindaja.
- Euroopa ravikindlustuskaardi saab kätte kuni kümne päeva jooksul.

NB! Euroopa ravikindlustuskaart ja selle asendussertifikaat on kindlustatule tasuta.

Kui reisile minekuni on paar päeva, saab kindlustatu taotleda endale Euroopa ravikindlustuskaardi asendussertifikaadi. Haigekassa väljastab asendussertifikaadi ka siis, kui kaarti taotleva isiku kindlustuskaitse kehtivus on lühem kui kolm kuud.

ARSTIABIST EUROOPA LIIDUS

Eesti haigekassas kindlustatud inimesed, kes viibivad teises liikmesriigis ajutiselt, saavad vajaminevat arstiabi võrdsetel tingimustel selles riigis elavate kindlustatud inimestega.

Arstiabi vajadus peab olema tekkinud teises riigis viibimise ajal ning tervishoiuteenuse vajadus peab olema meditsiiniliselt põhjendatud. Seda, kas tegemist on vajamineva arstiabiga, otsustab arst. Kindlasti tuleb arsti juurde pöördumisel kaasa võtta Euroopa ravikindlustuskaart või selle asendussertifikaat.

Vajaminev arstiabi ei ole tasuta – isik peab ise tasuma kõik patsiendi omavastutustasud asukohamaa tariifide järgi. Sinna hulka kuuluvad näit. visiiditasu, voodipäevatasu, mõnes riigis ka osa ravikuludest jne.

Omavastutustasusid patsiendile ei korvata ning samuti ei kata kaart riikidevahelise transpordi kulusid. Seega soovitame lisaks sõlmida erakindlustusfirmas reisikindlustuslepingu, mis sõltuvalt kindlustustingimustest kompenseerib tehtud kulutused.

RAVIKULUDE TAGASIMAKSMISEST

Eesti ravikindlustatu võib esitada haigekassale EL-s tevishoiuteenuse kulu tagasimakse avalduse juhul, kui: kindlustatud isikul ei olnud EL liikmeriikides reisides kaasas Euroopa ravikindlustuskaarti, selle asendussertifikaati või mingil põhjusel ei aktsepteeritud neid, kuid vajas välisriigis tervishoiuteenuseid, mille eest ta pidi ise tasuma.

Tagasimakset saab taotleda, kui tegemist oli vajamineva raviteenuse/retseptiga ning selle eest tuli maksta rohkem kui visiidi- või omavastutustasut.

Tagasimakset saab taotleda vaid siis, kui raviteenuse arvete/retseptide eest on makstud. Maksmata arveid haigekassa ei menetle.